

zenuwgezond man, over dien plotselingen overgang van schijnbare opgewektheid tot angst. Want hij had haar zoo ijverig, zoo bedaard aan haar naaiwerk beziggevonden, toen hij zooveen binnentrad. En hij had haar een beetje onschuldig geplaagd met dien ijver voor de luiermant, waardoor ze heelemaal vergat thee te zetten, ofschoon het theewater waarschuwend kookte.

„Nu al werd hij verwaarloosd voor den aanstaanden zoon,” (Want een jongen moest het zijn, dat hadden zij beiden dadelijk uitgemaakt), had hij schertsend gezegd: „Hoe zou dat wel later gaan, wanneer het kind er eens wás en — —”

Even, met een nerveus trekken om haar mond, had zij getracht tot antwoord te glimlachen. Toen echter liet ze 't poezele stukje kindergoed achteloos vallen. 't Visioen dat hij opriep, — van dat samenzijn van hun drieën, later, als „het” gebeurd zou zijn, — deed haar in eens weer wanhopen aan de zalige mogelijkheid ervan. — En zij snikte, — snikte. — Hij kon haar met geen troostende woorden bedaren. — Haar gespannen zenuwen overmeesterden haar, deden teniet haar wilskracht.

„Ze wist het zeker,” — herhaalde ze. „O zij ging sterven! — Het kind — het kind zou wel blijven leven! Dat voelde ze. — Maar zij ging sterven. Dat voelde ze óók!”

In zijn angst voor 't kwaad dat ze zich berokkenen kon, werd hij er bijna boos over eindelijk. „God, hoe kòn ze nu zoo zijn! Het was immers onverantwoordelijk. Ze móest zich beheerschen, kalm wezen. 't Was haar plicht, èn voor haar zelve, èn voor 't kind!”

En dát hielp. Meer dan al zijn troostwoorden bij 't begin hielp thans zijn eindelijk boos-woorden. Haar vreezen voor 't komende uur van eigen lijden stierf weg voor haar berouw van nu hem verdriet hebben aangedaan. Ze deed moeite weer te glimlachen, door haar nog vloeiende tranen heen. „O ja, hij hād gelijk; zij moest, zij wilde ook sterk zijn. Ja, zij wàs daareven laf, kinderachtig, geweest. Maar zij zou naar hem luisteren. — Ze wàs ook al weer bedaard. — Zag hij het niet?”

En zij had woord gehouden. — Nu, nadat het alles zoo anders, zoo vreeselijk gekomen was, gaf 't haar een zoet-zalige voldoening dat te weten; — hoe ze moedig al haar angst voor zich had bewaard van toen af. Niets meer van haar toeschroevende benauwdheden had ze hem laten blijken. — Vrouwen die liefhebben als zij, kunnen álles door liefde. — Voortaan speelde zij in zijn tegenwoordigheid onophoudelijk de rol van hoopvol blijmoedig-zijn; terwijl intusschen in haar de doods zekerheid geen oogenblik haar verliet, haar dreef in 't geheim alles te ordenen voor dat heengaan. Zij schreef hare laatste beschikkingen op, verscheurde haar particuliere correspondentie, ordende haar huishouden, haar kasten en linnen, met angstvallige zorg. En twee brieven legde ze klaar in haar schrijfbureau: één bestemd voor haar man, een afscheidsgroet, waarin zij hem eenmaal nog zeide haar liefde en haar geluk; één dien ze geven moesten haar kind, — later, — veel later, — wanneer hij zou kunnen begrijpen, — wanneer hij missen zou de moeder die om zijnentwil